

Η «αυτοκάθαρση» στο «δικαστικό» και το «εκκλησιαστικό» ζήτημα.

Το «δικαστικό» και το «εκκλησιαστικό» είναι δύο δημόσια προβλήματα που σχεδόν μονοπώλησαν και εξακολουθούν να μονοπωλούν το ενδιαφέρον της δημοσιότητας για περισσότερο από δύο μήνες. Αν και δεν είναι της ίδιας σπουδαιότητας – το πρόβλημα στο σύστημα απονομής της δικαιοσύνης είναι πολύ σημαντικότερο - εν τούτοις ως προς τη διοικητική επιστήμη παρουσιάζουν κάτι κοινό. Και τα δύο προβλήματα επιχειρείται να αντιμετωπιστούν μέσω της λεγόμενης «αυτοκάθαρσης», δηλαδή μέσω αυτορύθμισης του οικείου συστήματος, χωρίς έξωθεν παρέμβαση.

Είναι όμως οι υφιστάμενοι μηχανισμοί αυτορύθμισης επαρκείς και αποτελεσματικοί; Αν είναι, τότε γιατί ανέκυψαν τα γνωστά προβλήματα; Γιατί υποτίθεται ότι ένας μηχανισμός αυτορύθμισης υπάρχει ακριβώς για να προλαμβάνει ή έστω να αντιμετωπίζει εν τη γενέσει τους τις μείζονες παθολογικές μορφές του συστήματος και όχι να ενεργοποιείται και να δρα κατασταλτικά, όταν μετά από μεγάλο χρονικό διάστημα παθολογικής και παράνομης λειτουργίας συσσωρευτούν τόσες πολλές περιπτώσεις, που κάτω από την πίεση των δημοσιογραφικών αποκαλύψεων και την πίεση της κοινής γνώμης και των ΜΜΕ, τον ενεργοποιούν. (Αν βέβαια τον ενεργοποιούν .....)

Η πειθαρχική και ποινική δίωξη ορισμένων επίορκων δικαστών ή η απομάκρυνση από την ιεραρχία της εκκλησίας κάποιων ιεραρχών, δημιουργεί μεν ένα αίσθημα αποκατάστασης της ορθής λειτουργίας των συστημάτων, όμως ποιος μηχανισμός θα προλάβει και θα αποτρέψει την εμφάνιση ανάλογων καταστάσεων στο μέλλον;

Η διοικητική επιστήμη αντιμετωπίζει με σκεπτικισμό τα αυτορρυθμιζόμενα συστήματα, αμφισβητώντας σε θεωρητικό επίπεδο την ικανότητα της αυτοπαρατήρησης και αυτορύθμισης των κοινωνικών συστημάτων και των οργανώσεων ειδικότερα. Εν πάσει περιπτώσει η ικανότητα αυτορύθμισης ενός συστήματος συνδέεται με την ύπαρξη βρόχου ανάδρασης συνεχούς λειτουργίας, ικανού να παρατηρεί και να εντοπίζει άμεσα τις ανεπιθύμητες εκροές του συστήματος (απορύθμιση, παράνομη- παθολογική λειτουργία) και ικανού να προσδιορίζει και να επιβάλει χωρίς χρονική υστέρηση τα αναγκαία μέτρα για την αποκατάσταση της ορθής λειτουργίας του συστήματος. Τέτοια συστήματα είναι συνήθως οι διάφοροι μηχανισμοί (μόνιμες δομές) εσωτερικού ελέγχου ή επιθεώρησης. Δυστυχώς, η σημερινή κατάσταση αποδεικνύει ότι οι υφιστάμενοι μηχανισμοί είναι ανεπαρκείς και χρειάζονται αναμόρφωση ή αναδιοργάνωση. Και αυτό πρέπει να αποτελέσει, τουλάχιστον για το δικαστικό σύστημα, μείζονα προτεραιότητα του κράτους, γιατί μόνον τότε θα αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη του κοινού στη δικαιοσύνη και θα εμπεδωθεί το αίσθημα της ευνομούμενης πολιτείας.

Δρ. Θεόδωρος Οικονόμου